

ضراعت رد عراش تی ری دم رابخا

هیم کج تاهبش رد صرحف

[1] [https://www.fishbase.org/species/0678](#)

یتما یلع قشا نا الول«دنیوگ یم هک تساه تقو یضعب ،میراد لوبق ار امش شیامرف نیا هملک کی و دینک یلک ار نآ دیایب امش هکنیا یلو تسایوق ردق نیا ،»**[2]کاوسلاب مهترمال** دیآیم دوجو هب تالکشم یلیخ !؟دیراذگب نآ یور مازلا

والثبَّانُ لِحِمِّ النَّالِ هَكَذَا لِحَرْدِ، يَنْكُحُ عَجَارِمَ ارَّ نَاطِمٍ وَ يَنْكُحُ رِبْصَ دِيَابٍ: دِي وَ گُیْمِ دِهْتِ جَمِ هَبِ اَمِشِ نَآلِ
رِبْصِ مِی وَ گُوبِ؟ دِشَابَنِ اِی دِشَابِ اِیْشِ نَالِ فِ، دِنَزِپِ ارِ اذْغِ نِیَا دِنِ هَاوِخِیْمِ رِهْطِ، دِرَادِ لُکِ شِمِ، تَسَا هِدِشِ

ینعی .دراد یمزاوول لمع رد ندرک فوقوت هک دنیب یم مدآ .[3]دنزپب دیابن اج همه و مینکی م تم ررب ار هیلوا هدعاق هک هدوب نیارطاخ هب .دینک ربص دیاب ،تسا هی مکح هه بش نوچ می یوگب تروص رد -دشاب هدش هدز شلبط هک یمازلا- دیاب یلوم نه د هب مازلا هملک رگا .دناهت شاذگ دنک ربص دیاب ضراعت

نآ لیلد. **«[4]صحفلا دعب الہائربلا ءارجا زوجیال»**: ببنذت ای هیبنت :دندومرف اج نامہ
 مہ هیمکح تاهبش لماش میوگب رگا- **«[5]لالح کل ءیش لک»** دنیامرفیم ماما یتقو ؟تسیچ
 لیلد ؟یدرکن صحف یتقو ات دیوگیم امش ، **«[6]یہن ہیف دری یتح قلطم ءیش لک»** -تسہ
 ہب یجراخ عامچا زا ارہنیا ام .دینیبب ار اج نآ تسابلح ؟عامچا دیوگیم .یعرش لیلد ؟تسیچ امش
 دنا .درواین یدیق نآ یارب ہسفنّ دح یف ٭لدا دوخ اُلاو .میہدروآ تسد

[7]. تسامح آن‌ا لیلد و دننکیم یراج هراه طلالا صلاصا صحف نودب :دیوگی می هی عوضوم تاهبش رد

یلو؟ [8]تسین مزال صحف دیوگیم یسک هچ ،دشاب ندرک زاب مشچ لثم رگا مه اچنیمه رد هتبالا نیاتئارب هلدا زا کی مادک زا ؟دراد یلیلد هچ می تسه صحف دنمزای هی مکح تاهبش رد هکنیا لصا یراج تئارب ،هی مکح تاهبش رد س پس و منک صحف دیاب لوا ینعی ؟دیوب هدرک هدافتسا ار دیق منک.

لیہست ؛ہیلا وادعاق

راچد یدابع رومارد هک یناسک ،دراد رسع هک تسا نیا دنکیم فقوط فرط ،دشاب فیلکت یتقو زارح هک تسا بچاودیوگب^۱الثم ،تسا یمزالا رمانالف دیوگب هک نیا ضحم هب ،دنوشیم ساوسو

هاگن راب رازه ینعی ،دوشیم لکشم راچد صخش نآ ،بخ ،تسین یعن نام وضو ءاضعا رد هک دینک رگید ،دینک عمج تسا بجاو ای دینک ادیپ ار حیجرت تسا بجاو هک دیوگیم یتقو اذل .دینکیم تلوهس تعیرش ماکحا هب یبای تسد یارب عراش میوگب هکنیا فالخ هب ،دنزب فرح دناوتیمن رگا .یتسه یلوم میلست وت ینعی «[9]میلستلا باب نم» ،«کیلع غسوم» .تسا هداد رارق ریگب یه اوخیم ار مادک ره ،هدمآ فالخ تیاور ود ترظن هب

یم دنیبیم ار تیاور نآ ،تسا وت زا رتالاب هک یصخش هک نیا ای یدرک تفرشیپ هک یتقو اما .تسا نآ یرگید زا روظنم و تسا نیا ،تیاور نیا زا روظنم .تسا هدوبن ضراعت اهنا نیا ؛دیوگ

تلیضف بسک ؛رتالاب بتارم نایب

هتسب وت تسد میوگب هکنیا هتبالا .تسا هتسب وت تسد میوگب لوا زا هکنیا فالخ هب یتقو تیاور زا یرایسب رد .منکیم ضرع فقتو تیاور رد ادعب الاح .تسا بوخ یاهراک زا تسا مولعم .نکن باختنا ،نزن فرح ،نک فقتو هک دنیامرفیم ،تسا صخش حالص هب هک دیدیم موصعم مازلا ،فقتو ؛تسین یلوا مکح اما ،تسا لصف و دشابیم طایتحا یالاب یاهدر زا ،باختنا هک تسا .دننک فقتو دنه اوخ هک یا هدع یارب دراد یرسع هچ دینیبب ،نک فقتو ؛میوگب رگا .تسین ار لهس رما نیا .تسا ریخت ،هیلوا هدعاق اذل و دوشیم رسع هب رجنم فقتو هک تسا راکشآ و حضاو .دیاین شپ یرسع هک هداد رارق یلوم

رتالاب یاهدر فلتخم تانایب هب هکلب ؛تسا هدرکن مورحم تلیضف زا ار ام ،رسع عفد یارب اما یارب ار فلتخم بللطم عاونا و صوصنم ریغ و صوصنم تاجیجرت ؛تسا هدرک نایب ار ریخت نآ همزال اریز هدوبن مازلا اهنا اما .تسا هدرک نایب تیاور زا ام مهف ننتفرالاب و ینهد تفرشیپ [10]تسا رسع

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاکشا [1]

قشأ نأ ال ول ص هللا لوسر لاق لاق ع هللا دبع یبأ نع حادقلل نبا نع دمحم نب رفعج نع هنع [2] (۵۶۱ ص ۲۲؛ ج ۲ ؛ نساحملا) ةالص لك دنع كاوسلاب مهترمأل یتمأل یلع

هللا دبع نع یرعشأل دمحم نب رفعج نع اعیمج هبأ نع میهاربإ نب یلع و لهس نع دمحم نب یلع كاوس ریغب ةعكر نیعبس نم لصفأ كاوسلاب ناتعكر :لاق ع هللا دبع یبأ نع حادقلل نومیم نب (ط یفاكلا) .ةالص لك عم كاوسلاب مهترمأل یتمأل یلع قشأ نأ ال ول ص هللا لوسر لاق لاق (۲۲ ص ۳ ؛ (۳) یمالسإل

هلأسم نیا رد داهتجا لاح هک تسا یروط شتیعقوم یلو دشاب دهتجم یصخش تسا نکمم یهاگ [3] یهاگ هک ار ینورزاک یاقآ موخرم ار دزی داتسا دنک تمحر ادخ ؛دراد شیارب یصخش رسع ای درادن ار صاخ ممشچ نم رگا ؛دندومرف یم یصاخ تحالم اب دنتسه دهتجم هک دنیوگب دنتساوخ یم باللط عمج رد ممشچ هن یلو)منکب طابنتسا مناوت یم ینعی (یه مشاب هتشاد لاح و دونشب مشوگ و دنیبب نیا سپ .دنتسناد یم دوخ دیلقت یارب یرذع ار نیا .مراد یلاح هن و دونش یم مشوگ هن دنیب یم دوخ درگاش هب داتسا هکنیا .تسا نکمم دنکب دیلقت یلئاسم ای هلأسم رد یدهتجم هک بلطم زا ؛دندومرف یم ناشیا هک دندرک یم لقن ینیئان یاقآ موخرم زا اقآ جاح هتشاد هقباس دنک عوجر

رد دن دوب مظاعاً داتسا هك دىحو موحرم هك تسنىا هدرک عوچر دوخـ درگاشـ درگاش هب داتسا هك ىىاهاج هب دنتفر دعب و تراىز هب الپرک دنتفر مولعلارحب دىس موحرم ناشدرگاش و دندوب ىرىپ نىنس ىداتسا قح رگا :دندومرف دىحو هك دندىسوب ار ناشىا ىوناز و دندش دراو و دىحو ناشداتسا لزنم دندىرب چنرب رد ار شمشک رگا هك دندسرپ ىم دىس زا دىحو دوب رهظ كىدزن .متشاذگ ىمن دوبن .دناد ىم زىاج ام رفعج خىش اُم اما منک ىم لاکشا نم :دنتفگ دىس ؟هن اى دىناد ىم زىاج امش هك دندز ادص هناخ نوردنا رد دىحو .دوب مولعلارحب دىس درگاش ءاطغل افشاك رفعج خىش ناشروطنم شدرگاشـ درگاش ىاوتف هب هدرک عوچر داتسا اجنىا :دنتفگ ىم ىنىئان ىاقأ موحرم .دىنک تسرد (لوا هسلج ، ١٣٨٧ لاس،دىلقت و داهتجا)

٤:ءاربلا اُم و [4]

ءطورشم ريغ اءنأ مدقت دقف ،عوضوملا يف ءهبشلا ءهچ نم اهيلإ عوچرلل بجوملا كشللا ناك نإف ءنأ :قىقحتلاف ،يغرشلا مكحللا يف ءهبشلا ءهچ نم ناك نإ و اهل لي زملا ليلدلا نع صحفلاب ءيغرشلا ءلدألا نع صحفلا وه و ،دحاو طرش اُلا اهل سيل .

.هرادقم يف ىرخا و ،صحفلا لصأ يف ءرات عقي :مالكل و

لوالا ماقملا

:هوجو هيلع لديف ،مّلتلا يف رّصقملا لهاجلا ءيروزعم مدع :هلصاح و ،صحفلا لصأ بوجو اُم

دئارف) .ءلدألا يف عسولا غارفتسا لبق ءاربلا لصأ لمعلا زواج مدع ىلع يّعطقلا عامجلإا :لّوالا (٤١٢-٤١١ ص ؛ ٢ ؛ لوصألا

لاق ع هللا دبعب اُىبأ نع ءقدص نب ءدعسم نع ملسم نب نوراه نع [هيبأ نع] ميهاربإ نب ىلع [5] لثم كلذ و كسفن لبق نم هعدتف هنيعب مارج هنأ ملعت ىتح لالح كل وه عيش لك لوقي هتعمس رهق و اُعبف عدخ و اُسفن عاب دق رح هلعل و كدنع كولممل و اُقرس وه و هتيرتشا دق نوکي بوثلل موقت و اُكلذ ريغ كل نيبتسي ىتح اذه ىلع اهلك ايشألا و كتعيضر و اُكتخأ يه و كتحت اُرمأ و اُ (٣١٤-٣١٣ ص ؛ 5 ج ؛) ءيمالسإلا - ط (يفاكلا) .ءنبل هب

نب هللا دبعب نع نانس نب هللا دبعب نع بوبحم نبا نع ىسيى نب دمحم نب دمأ نع ىيحي نب دمحم ىطعأ مث ىنبجعي ماعط نع ىنئلس دقل ىل لاقف نبجللا نع ع رفعج ابأ تلس :لاق ناميلس انلكأ و لكأف نبجللاب ىتأ و هعم انيدغتف ءادغللاب اعد و انبج انل عتبا مالغ اي لاقف امهرد مالغلا و ىلب تلق هتلكأ ىنرت مل و اُىل لاقف نبجللا يف لوقت ام هل تلق ءادغللا نم انغرف املف هعم لالح كل وهف مارج و لالح هيف ناك ام لك هريغ و نبجللا نع كربخأس لاقف كنم هعمسأ نأ بآ ىنكل (٣٣٩ ص ؛ 6 ج ؛) ءيمالسإلا - ط (يفاكلا) هعدتف هنيعب مارجلا فرعت ىتح

؛ ١ ج ؛ هيقفلا مرضحي ال نم) يهن هيف دري ىتح قلطم عيش لك :لاق هنأ ع قداصللا نع - ٩٣٧ [6] (٣١٧ ص

ليصحت ىلع رداقلا لمشي لب ،مالعتساللا نع زجاعلاب ءصتخم ريغ ءمرحلا لمتحي ام ءحابإ [7] نب ءدعسم ءيور ليذ يف مالّسلا هيلع هلوق و ،لقنلا و لقعللا نم هتّلدأ مومعل ؛عقاولاب ملعلل لوصح هرهاظ نإف ؛«ءنّبل هب موقت و اُهرىغ كل نيبتسي ىتح اذه ىلع اُلك ايشألا و» :ءقدص «نادهاش كئيجي ىتح لالح كل وه» :هلوق و ،ليصحتلا ال ءنّبل مايق و ءنابتساللا

و «لأسرت ال و لك» :قوسلا نم یرتشملا محللا یف مالسلا هیلع هلوق لثم -ههأبشأ و اذه نكل هیلع هلوق و ،«مهسفنأ یلع اوڤیض جراوخلال» ؛ةلأسملا مكیلع سیل: مالسلا هیلع هلوق ةرامأل دوجو دراوم یف ةدراو -«تلأس مل» :جوز اهل نیبت یثلا ةعطقنملا ةیك یف مالسلا .هیف نحن ام لمشت الف ،ةیلحلا یلع ةیعرشلا

(۱۴۰ ص ؛ ۲ ج ؛ لوصأل دئارف). تاقالطال ةیافك عم ،ةیفالخ ریغ ةلأسملا نألإ

؟دهاوب یمك هنوئم یلیخ دنچره ،تسین مزال صحت هی عوضوم تاهبش رد :لاوس [8]

شتشم یوت شملع تفگیم !؟تسین مزال ،هدرك عولط رجف ایآ هك ندرک هاگن . ندرک هاگن لثم :اقآ (۴/۱۱/۱۳۸۴ ج، الحالباتک ،تجهب هللا تیآ هقف چراخ سرد).تسا

یبأ نع ةعامس نع اعیمج بوبحم نب نسحلل و یسیع نب نامثع نع هبأ نع میهاربإ نب یلع [9] رمأی امهدحأ هیوری امهالك رمأ یف هنید لهأ نم نالجر هیلع فلتخا لجر نع هتأس :لاق ع هللا دبع هاقلي یتح ةعس یف وهف هربخی نم یقلي یتح هئجری لاقف عنصی فیک هنع هاهنی رخآ و هذخأ (۶۶ ص ؛ ۱ ج ؛ (ةیمالسإل - ط) یفاكلا) كعسو میلستل باب نم تذخأ امهیبأ یرخأ ةیوری و

یاضف رد رایعم هك درك ناو نع هنوگ نیا ناوت یم یهلا عیرشت رد یلك هدعاق کی ناو نع هب [10] هتسد نیا ناوت و تردق نتفرگ رطن رد اب سدقم عراش و تسا دابع فعضا هیاب رب ماكحای عیرشت هتفرگ رارق هراشا دروم ددعتم تایاور رد یلك هدعاق نیا.دهد یم ماجنا ار عیرشت لصا ،ناگدب زا :تسا

لهأل جرفلا هللا لحأف ... :لاق مكحل نب ماشه نع سنوی نع یسیع نب دمحم نع میهاربإ نب یلع هنود نمل و كلذ یلع ردق نمل ةعبرأ كاسمإل یلع ةردقل و رهملا اطعإ یلع مهتوق ردق یلع ةوقلا و اهكاسمإ یلع ردقی مل اذا و نیمیلا كللم جوزت ةدحاو یلع ردقی مل نم و ةدحاو و نیتنثا و ثالثب ردقی ام رسیبأ ةعتمل جیوزت هللا لحأ دقف ةكولممل ءارش یلع ال و ةرحل جیوزت یلع ردقی مل و رهملا اطعإ یلع ةوقلا نم مهاطعأ امب مهنم قیرف لك هللا ینغأ و ةقفن موزل ال و رهملا نم هیلع و ینغلل الالح ةعتمل جیوزت راصف... روجلل نع كاسمإل نع و كاسمإل نع ةقفنل یف ةجلا رسیتسا امف جحلل ةعتم جحلل كسن ءاضق یف ایوتسا امك جرفلا لیلحت یف ایوتسیل ریقفل **ضئارفلا نأ كلذ و ریقفل و ینغلل ءاعل ینغلل ریسفتل** اذه یف لخدف ریقفل و ینغلل یدهل نم **ضرفی نأ زئاج ریغ هنأل كلذ و ریقفل و ینغلل عسیل ةوق موقلا یندأ یلع تعضو امنإ** ةوق یلع تعضو نكل و فیعضل فعض نم یوقلا ةوق فرعی الف موقلا ریdaqم ردق یلع ضئارفلا **یف ةوقلا لصفب لفاونلاب تاریخل یف اوعراسف ءایوقأل بغر مث** ءافعضل فعضأ (۳۶۳-۳۶۴ ص ؛ ۵ ج ، (ةیمالسإل - ط) یفاكلا) **لاومأل و سفنأل**

كلت نمف **ةوق موقلا یندأ یلع ضئارفلا عضو لج و زع هللا نأل** ةدحاو ةرم جحلل ضرف ةلع و هیلع اضرلا رابخأ نویع)**مهتقاط ردق یلع ةوقلا لهأ بغر مث** دحاو ضرولم جحلل ضئارفلا (۹۰ ص ؛ ۲ ج ، مالسلا

یندأ یلع ضئارفلا عضو یلاعت هللا نأل هل لیق كلذ نم رثكأ ال ةدحاو ةجحب اورمأ ملف لاق نإف و فیعضل و یوقلا هل عسیل ءاش ینعی یدهل نم رسیتسا امف لج و زع هللا لاق امك ةرم موقلا جحلل ضئارفلا كلت نم ناكف **ةوق موقلا یندأ یلع تعضو امنإ ضئارفلا رئاس كلذك** ؛ ۲ ج ؛ مالسلا هیلع اضرلا رابخأ نویع)**مهتقاط ردق ةوقلا لهأ دب بغر مث** ادحاو ضرولم (۱۲۰ ص

لأوز رهظال تقو لوأ نأ عاج ريسفت و ینعم ٲیډج لکل و ٲاقوألای ٲی ؤفلٲخم ٲیډاځ ٲءاځ ډق و لوأ و بابلا لوأ ٲی هانرکډ امک رخآ و لوأ نیٲقو ؤالص لکل نإ ؤاځ و... لځر ؤماق اهٲقو رخآ و سمشلای ٲی هٲل؁ لاجب فی؁عضلل ؤصخر ٲقولا رخآ راصف لول؁عملل ٲقولا رخآ ل؁ع ام نإ و اهلفضأ ٲقولا لول؁عمل و فی؁عضلا ؤل؁ل؁ غرافلا یو؁لل ؤمحر ٲی ه و هلام و هسفن

و فی؁عضلا اهی ٲیوٲسٲیل ؤو؁ مو؁للا فعضأ یل؁ ضئارفلا ضرف هللا نأ کلډ و مٲعٲٲسا ام هللا او؁ٲا؁ لاق و ٲیډللا نم رسیٲسا ام ٲیلا؁ و کرابٲ هللا لاق امک **یو؁للا** رٲکأ یلإ ؤاش نم رٲکأ یل؁ رډق ٲیډلا یو؁للا و ؤاش نم رٲکأ یل؁ رډق ال ٲیډلا فی؁عضلا یوٲساف و کرابٲ هللا ضرف ډق و ډج یل؁ ما؁ی ال ضئارفلا فلٲځٲ الئل کلډ و ضئارفلا ٲی ؤرډقل زځی مل» ام ل؁ فی؁عضلا و یو؁للا نیب کلډ ډن؁ قرفی ال و یو؁للا یل؁ ضرف ام فی؁عضلا یل؁ یلا؁ رٲی؁ یو؁للا یل؁ ضرفی نأ زځی مل لول؁عم رٲی؁ وه ٲیډلا یو؁للا ضرف لول؁عمل فی؁عضلا یل؁ ضرفی نأ اهی ٲیوٲسٲیل مو؁للا فعضأ یل؁ کلډ ډن؁ ضرفلا ٲبٲ الومحم ضرفلا نوک ٲی فی؁عضلا ضرف و فی؁عضلا ؤل؁ل؁ یو؁لل هـم ؤمحر و هسفن ٲی هٲل؁ل؁ فی؁عضلل هللا نم ؤمحر فی؁عضلا و یو؁للا رص؁لا و رهظال ٲقو راص مل لاق نإ؁ ...فی؁عضلا و یو؁للا ډن؁ مٲیٲسمل فور؁مل ضرفلا مٲٲسی اهٲا؁و اریصی نأ زوجی ناک له و نیمډقل نم لقا ال و ؤعبرأل نم رٲکأ ٲقولا نک ٲی مل و ماډقا ؤعبرا ریی ص ام نإ هـأل رډق امم رٲکأ ٲقولا نوک ٲی نأ زوجی ال هل لیق قیضأ واً نیٲقولا نیډه نم ؤسوأ رډق امم رٲکأ مهٲو؁ ٲناک ول و ضئارفلا اډا ناکمل مهلامٲځا و فعضلا لهأ ؤو؁ رٲیډا؁ یل؁ ٲقولا ریی ص و ٲقولا نم مهـن؁ ففځل اډه نم فعضأ مهٲو؁ ٲناک ول و قیضأ ٲقو مهـل رډقل ٲقولا نم مهـل نیقیرفلا رډق ٲی امب ډوډممل ٲقولا نم مهـل ٲرډق ام یل؁ قلځلا یو؁ ٲرډق ام ل نکل و رٲکأ یلإ) ؤالصلا (رٲیځأٲ ٲی) اروډعم فی؁عضلا نوک ٲی ٲقو ؤلفانللا و ضئارفلا اډأل [رډق] [ناقیرفلا] ؤل؁ل؁ (فی؁عضلا لهأل ٲقولا رخآ یلإ ؤالصلا رٲیځأٲ اروډعم یو؁لل کلډک و) هـفعض ؤل؁ل؁ (ٲقولا رخآ لوأ لیق ډق و ٲقولا لوأ ٲی ؤالصلل هـکرتب ضرفلل اعیضم ناک نإ و ضرفلل ایډؤم لول؁عمل یل؁ ؤصو؁رفم ٲی ٲیٲلا سمځلا ٲاولصللا ضرف لیق و هللا وفع ٲقولا رخآ و هللا ناوضر ٲقولا **عیمج کلډک** و ؤاش ٲیډلای ٲیوٲسسا امک یو؁للا و فی؁عضلا نیب ٲیوٲسٲیل ؤو؁ قلځلا فعضأ **ام عم ؤو؁ قلځلا فعضأ یل؁ هللا اهـرف ام نإ قلځلا عیمج یل؁ ؤصو؁رفملا ضئارفلا** ول؁ ز؁ هللا لاق امک **ضرفلا لمکأ و ٲاقوألای لصفأ ٲی ضئارفلا اډا یل؁ ؤو؁للا لهأ صځ** (۷۷-۷۴ ص؁؁اضرلا مامالا یلای بوسنملا هـقللا) بو؁لللا یو؁ٲ نم اهـنإ هللا رٲاعش مٲ؁عی نم

رډ هـکلب؁ٲسی نډاب؁ زا حلاصم ٲیو؁ٲ یاـعم هـب؁ عراش یلقاډځ مازلا؁ ٲایاور نایب قبٲ هـٲبللا هـب ار نیفلکم هـک نیا یارب هلحرم نیا رډ سډقم عراش؁ ډسریم عراش ٲیریډم هـب ٲبون هلحرم نیا ډډ؁ٲم یبډن ٲانا یب اب؁ ډنک رٲ حلاصم زا ار اهـ نآ بیځ و ډناسرب حلاصم زا هـډرډ نیرتالاب مـاځنا ٲمس هـب ار اهـ نآ-ٲسا راوشد یډاعـفلکم یارب؁ یمازلا نایب زا اهـ نآ زییمٲ هاگ هـک یٲانا یب ډرف؁ ډهډیم قوس یل؁ا و لصفا ډرف؁

و یمازلا هـ؁اق ما؁م رډ سډقم عراش هـک ٲسا نیا زین رابځا ضرا؁ٲ ٲځب رډ هلئسم نیا قیٲٲٲ لاځ نی؁ رډ اما؁ ډزاس یم نینٲبم حیځرت ای عمج بو؁و رب ار هـ؁اق؁ ډوځ عیـرشت هیلوا لصا لابډنډ هـب هـک اهـق هـک ٲساډل؁ ٲسا عمج نیا یارب شالٲ و رابځا نایم عمج یارب لصف نیرتالاب هـٲسب راک هـب ار ډوځ شالٲ رابځا نایم عمج هـو هـب ډډیسر یارب ځیراٲ لوٲ رډ ډنٲلیصف بسک ډنا؁